

Emma Pallant som Beatrice i *Mycket väsen* ...

– Mycket i pjäsen handlar om att inte avslöja vem man egentligen är

Emma Pallant har spelat Lady Macbeth, Jaques och Febe i *Som ni vill ha det* samt medverkat i *Romeo och Julia*, *En midsommarnattsdröm* och *Förväxlingar*. I somras spelade hon Beatrice i *Mycket väsen för ingenting* i Globeteaterns turnerande uppsättning. Jag träffade henne när man gästade Kronborgs slott i Helsingör.

EMMA PALLENT TYCKER ATT DET HAR varit riktigt intressant att närma sig rollen som Beatrice.

– När jag sett pjäsen på teater och film har jag suppfattat henne som självsäker och slagfärdig. Men när jag har arbetat med rollen, har det varit intressant att inse att mycket av det bara är en fasad. Jag kom fram till det delvis med hjälp av Giles Block, som är verskonsult på the Globe, och som har skrivit boken *Speaking the Speech*. Där beskriver han vad som händer när man fördjupar sig i texten.

– Beatrice har bara cirka 20 rader på vers, en monolog och några rader här och där, resten är prosa. Giles menar att folk som talar på prosa alltid har något att dölja, eller så luras de, skämtar eller fejkar, antingen för att de är förklädda, eller för att de helt enkelt ljuger. Det kan också vara en narr eller någon annan som berättar överdrivna historier. Denna teori om

Emma Pallant. Foto: Roland Heiel

prosa bygger Giles på att den inte är knuten till hjärtats slag, och att just hjärtat är en sanningssymbol.

BEATRICE ÄR LITE AV EN NARR ELLER clown, menar Emma Pallant, och hon tycker därför att det blev en intressant utgångspunkt att fundera på vad hon hade att dölja.

– Och varför! Det blev lite av en kamp mellan vad hon känner inåt och vad hon visar utåt. Det var jobbigt men oerhört spännande att arbeta med dessa två sidor, detta att försöka vara stark och verka trygg. Det handlar egentligen om att inte vilja visa sig svag, komma i försvarsställning, och bli avslöjad.

MITT INTRYCK NÄR JAG SÅG föreställningen var att att Emma Pallant arbetat mycket med sitt kroppsspråk, något hon håller med om.

– Absolut! Under repetitionerna var jag alldeles för rastlös och nervös, och vår regissör Max Webster hjälpte mig verkligen med att bli av med det. Det var mycket min egen ängslan över att inte hitta komiken i rollen, eftersom jag inte känner mig särskilt bekväm i rollen som komiker. Och så småningom fick han mig att bli av med en massa ovidkommande gester och annat. Men det som han lät mig behålla handlar om sådant Beatrice visar utåt, och sådant hon håller för sig själv. Man kan märka den här dubbelheten, speciellt som hon

befinner sig i sitt eget hem, där hon inte alls känns så avslappnad som hon borde vara.

MÅNGA TYCKER VÄL ATT DEN DÄR dubbelheten ger upphov till många skratt.

– Ja, hela pjäsen bygger på en massa tricks, och folk som bär mask och låtsas vara någon annan. Heros död är ett trick, likaså hennes begravning. Ibland är de alltför uppenbara, som när Benedikt på en fest antar att Beatrice inte vet vem han är under masken, fast hon faktiskt gör det, men går med på spelet. Mycket i pjäsen handlar om att inte avslöja vem man egentligen är. Och i just det finns förstås komiken. Det är alla de där konflikterna och missuppfattningar som gör pjäsen så tilltalande. Det ena ger hela tiden det andra och det kan bli både dräpligt och gripande.

I ORDVÄXLINGAR MELLAN BEATRICE och Benedikt tyckte jag att man som publik kunde förstå att hon inte var så säker på sig själv som hon ville utge sig för att vara.

– Vad bra! Det var det jag hoppades. Och det är just det som är så härligt med publikkontakten när man spelar Shakespeare. Han bjuder in till ett

Chris Starkie (Dogberry) och Emma Pallant (Verges). Foto: Bronwen Sharp

Simon Bubb (Benedikt). Foto: Bronwen Sharp

skämt, och ofta är publiken med på noterna. Till och med i tragedier som *Othello* delar skurken Jago med sig av sitt svek. Han gör det dessutom på vers, vilket gör att han lurar folk till att öppna sig och anförtro sig. Våldigt smart! På så sätt ger Shakespeare åskådarna en stor gåva: att vara med i spelet. Han ger den även till killarna i pjäsen som står bakom ett skynke och säger: "Vi vet! Vi vet!"

EMMA PALLANT TYCKER ATT DET ÄR otroligt stimulerande att spela Beatrice, men också ett hårt arbete eftersom hon också spelar Verges, en av konstaplarna.

– Mycket på grund av just dubbleringen. I första halvan av pjäsen har jag inga byten, men när jag även spelar Verges i den andra blir det snabba byten mellan ganska intensiva känslomässiga scener och en slags knasig komedi. Det frestar på även rent fysiskt att spela ung och sedan gammal. Det är jobbigt men väldigt roligt. Och när publiken är med oss, tänder det oss som när man blåser på en eld. Det känns lätt i stunden, men efteråt bara "Herreguud!"

VID SCENBYTENA KOM DELAR AV ensemblen in och spelade och sjöng, medan andra bytte om eller ställde i ordning för nästa scen.

– Det är något speciellt med sådan "multitasking", den där lekfullheten, en sorts uppenbar illusion som hjälper pjäsen. "Vi är skådespelare! Fortsättning följer!"

EMMA PALLANT TROR ATT GRUPPEN skulle skulle hitta mycket mer i pjäsen om de fortsatt att repetera.

– När man repeterar har man fullt sjå, inte bara med att lära sig handling och egna repliker. Man har också massor av annat i huvudet: "Byt om snabbt! Ta med ett instrument! Se upp för henne som snart springer förbi! Hjälp honom på med hatten!" Den är en resa man gör från att man går på scen tills man går av. Det tog oss tid att komma in i det och känna oss trygga med det. När det nu känns bra, tror jag vi skulle hitta annat i pjäsen, och en ännu större

Emma Pallant (Beatrice), Joy Richardson (Maria) och Gemma Lawrence (Hero). Foto: Bronwen Sharp

frihet i spelet. Vem vet, kanske skulle det bli sämre, men i alla fall intressant.

FLERA DUBBLERINGS FÖREKOM I uppsättningen. Därför märker Emma Pallant tydligt att Shakespeare fyllde ut här och där för att skådespelarna skulle hinna byta om. Hon tar ett klassiskt exempel från *Som ni vill ha det*, när narren Touchstone i slutet av pjäsen börja prata om "en lögn av sjunde graden":

– Han babblar på en bra stund helt i onödan. Jag har själv inte spelat rollen men jag inbillar mig att han tänker: "Varför står jag här och pratar?" Ja, han gör det faktiskt för att Rosalind och Celia ska hinna ta av sig sina smutsiga kläder, tvätta sig och ta på sina finkläder och komma tillbaka in för att gifta sig. Våldigt praktiskt! Men ibland märks det tydligt hur pjäser är skrivna för att passa för den grupp skådespelare man hade till förfogande.

TROR DÅ EMMA PALLANT ATT Beatrice representerar en modernare kvinna än Hero.

– Intressant att fundera över. Hennes val i början av pjäsen, hennes argument mot att gifta sig och bli bunden vid en man, allt det där låter vettigt. Ta till exempel hennes replik: "Would it not grieve a woman to be overmastered with a piece of valiant dust". ("En kvinna blir väl helt förtvivlad av att regeras av en dryg klump lera?") Det låter medvetet och modernt, men det finns också tillfällen då hon inte pratar alls, fast man

tycker att hon borde. På Heros bröllop till exempel. Om man tyckt att hon varit en stark och oberoende kvinna, så visar hon där att hon inte är det. Det känns som att hon inte har rätt att tala i offentliga sammanhang. När man i början av pjäsen kan tycka att hon är kaxig, så kan vi se att hon inte börjar argumentera med Benedikt förrän alla andra har gått. Lite som en narr som vet när hon ska hålla tyst. Hennes värld är egentligen ganska begränsad. Hon bor inte själv utan hos sin farbror, hennes kusin ska gifta sig. Hon kan hamna på glasberget, och det är väl en av de saker pjäsen cirklar runt. Om du inte är änka, och inte har någon som försörjer dig, vad är du då? Ingenting! Utan någon egentlig roll. Det var så jag kände att jag måste tänka, när Beatrice inte stod upp för Hero när hon blev så förnedrad på sitt bröllop. Att hon gjorde ett aktivt val att hålla tyst.

– När Beatrice träffar Benedikt kan hon däremot inte låta bli att prata. Jag tror att de speglar varann. De är båda ogifta i början, och skälet till att de bråkar så bra är att de är jämlika. Och de är vänner! De använder ordet en hel del i pjäsen. För min del tror jag att de är vänner för att de tänker lika, har samma värderingar, och ser världen på samma sätt. De känner varann sedan gammalt, och hur mycket man vill fördjupa sig i deras vänskap är upp till regissören i varje uppsättning, för om det finns inget uttalat i pjäsen.

Intervju och översättning: Roland Heiel

Läs handlingen i pjäsen på sidan 21